

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Tallinna Ringkonnakohus
Kohtukoosseis	Silvia Truman, Lauri Madise ja Ruth Virkus
Otsuse tegemise aeg ja koht	24. oktoober 2008, Tallinn
Haldusasja number	3-07-2361
Haldusasi	Aleksandr Dorožko kaebus Ämari Vangla poolt toimingu sooritamata jätmise peale
Vaidlustatud kohtulahend	Tallinna Halduskohtu 29.01.2008 otsus
Menetluse alus ringkonna-kohtus	Aleksandr Dorožko apellatsioonkaebus
Asja läbivaatamise kuupäev	30.09.2008
Menetlusosalised	Kaebuse esitaja Aleksandr Dorožko Vastustaja Murru Vangla (seoses Ämari Vangla liitmisega Murru Vanglaga)

RESOLUTSIOON

Tühistada Tallinna Halduskohtu 29.01.2008 otsus haldusasjas nr 3-07-2361 osaliselt ja teha tühistatud osas uus otsus.

Tunnistada õigusvastaseks. Ämari Vangla toiming, millega keelduti Aleksandr Dorožko 01.11.2007 ja 06.11.2007 teabenõuete täitmisest osas, milles ta taotles 22.10.2007 pikaajalise kokkusaamise taotluse koos selle kohta tehtud otsustusega väljastamist.

Muus osas jätta halduskohtu otsus muutmata.

Apellatsioonkaebus ja kaebus rahuldada osaliselt.

EDASIKAEBAMISE KORD

Kohtuotsuse peale võib esitada kassatsioonkaebuse Riigikohtule 30 päeva jooksul arvates otsuse avalikult teatavastegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

21.11.2007 halduskohtule esitatud **kaebuses** ning selle käiguta jätmise määruse täitmiseks esitatud kaebuse täpsustustes palus kinnipeatav A. Dorožko kohustada Ämari Vanglat

andma A. Dorožkole koopiad: 1) tema enda poolt 22.10.2007 esitatud taotlusest pikaajalise kokkusaamise lubamiseks, 2) kõikide Ämari Vangla kinnipeetavate pikaajaliste kokkusaamiste graafikud ajavahemikul mai-oktoober 2007.

Kaebuse põhjenduste kohaselt esitas A. Dorožko 22.10.2007 vangla direktorile taotluse pikaajalise kokkusaamise lubamiseks seoses abiellumisega, kuid taotluse rahuldamisest keelduti. Kaebaja vajab enda taotluse ära kirja vangla direktori keeldumise vaidlustamiseks eraldi kohtumenetluses. Teiste kinnipeetavate kokkusaamiste graafikuid on kaebajal vaja kontrollimaks tema suhtes võrdsusõiguse rikkumise võimalikkust. Vangla keeldumine kokkusaamiste graafikute väljastamisest viitega avaliku teabe seaduse (AvTS) § 4 lõikele 3 pole põhjendatud, sest graafikutes ei kajastu isikuandmete kaitse seaduse (IKS) §-s 4 loetletud delikaatsed ja eraelulised isikuandmed.

Vastustaja palus jätta kaebuse rahuldamata. Vastuväited.

Augustis 2007 liideti Ämari Vangla Murru Vanglaga. Ämari Vangla kinnipeetavad paigutati järk-järgult ümber Murru, Tallinna ja Tartu vanglatesse. Teenistujate hulk Ämari Vanglas vähenes ning direktori suulise korralduse alusel võimaldati oktoobris 2007 pikaajalisi kokkusaamisi vaid neile, kes olid varem taotluse esitanud ega olnud viimase poole aasta jooksul pikaajalist kokkusaamist saanud. Kaebaja oli viimase poole aasta jooksul viibinud pikaajalisel kokkusaamisel kokku neli korda.

Koopiat kaebaja pikaajalise kokkusaamise taotlusest pole võimalik esitada, sest sellised taotlused ei kuulu säilitamisele ja seda pole alles. Kinnipeetavate kokkusaamiste graafikut ei saa kaebajale väljastada, sest see oleks vastuolus AvTS § 4 lg-ga 3, mille järgi peab teabele juurdepääsu võimaldamisel olema tagatud isiku eraelu puutumatus. Lähtuda tuleb ka julgeolekukaalutlustest, et ära hoida kinnipeetavate vahelisi konflikte.

Tallinna Halduskohtu 29.01.2008 otsusega jäeti kaebus rahuldamata.

Kaebaja poolt vanglale adresseeritud taotlus - anda talle koopia tema enda poolt varem vangla direktorile esitatud pikaajalise kokkusaamise taotlusest ja kõikide Ämari Vangla vangide kokkusaamiste graafikutest - pole käsitatav ei märgukirja ega ka selgitustaotlusena märgukirjadele ja selgitustaotlusele vastamise seaduse (MSVS) mõttes, mistõttu kaebaja tuginemine nimetatud seaduse sätetele on alusetu. Tegemist pole ka avaliku teabega, millele juurdepääsu reguleerib AvTS.

Kinnipeetava taotlus pikaajaliseks kokkusaamiseks pole avalik teave ning vangla ei pea seda säilitama ega sellest taotluse esitajale koopiaid tegema. Kui kaebaja soovib, et tal kindlasti oleks igast tema taotlusest koopia, peab ta need ise endale tegema enne taotluste adressaatidele edastamist. Vangla direktori keeldumise vaidlustamiseks pole kõnealuse taotluse koopia ka üldse vajalik. Kaebaja, kes on aastate jooksul hulgaliselt vaidlustanud Eesti erinevate vanglate administratsioonide toiminguid ja haldusakte, teab seda ka ise.

Vastavalt AvTS § 4 lõikele 3 peab teabele juurdepääsu võimaldamisel olema tagatud isiku eraelu puutumatus. Õigust eraelu puutumatusele kaitseb IKS, mille § 4 lg 1 kohaselt on isikuandmed mis tahes andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, sõltumata sellest, millisel kujul või millises vormis need andmed on. Isikuandmete töötlemine, sealhulgas ka avalikustamine on lubatud üksnes andmesubjekti nõusolekul (IKS §-d 5 ja 10 lg 1). Konkreetse kinnipeetava kokkusaamiste graafik sisaldab kinnipeetava nime, kokkusaamiste aegu ja isikute nimesid, kellega kokku saadakse. Kõik need andmed on käsitatavad isikuandmetena IKS § 4 mõttes, mille avaldamiseks polnud kaebajal asjassepuutuvate kinnipeetavate nõusolekut. Ning isegi sellise nõusoleku olemasolul oleks vastustaja keeldumine teiste kinnipeetavate kokkusaamiste graafikute esitamisest kaebajale olnud õiguspärane julgeoleku kaalutlustel, sest kahtlemata tekitaks graafikute võrdlemine kinnipeetavate vahel pingeid. Graafikutest oleks võimalik näha ainult kokkusaamiste aegu, mitte aga kokkusaamisteks loa andmise motiive. Vastavalt vangistuseseaduse (VangS) §-le

25 võimaldatakse kinnipeetavale pikaajalisi kokkusaamisi abikaasa, isa, ema, vanaisa, vanaema, lapse, lapsendaja, lapsendatu, võõras- või kasuvanema, võõras- või kasulapse, venna või õega; pikaajalisi kokkusaamisi faktilise abikaasaga lubatakse tingimusel, et neil on ühised lapsed või ühine majapidamine või vähemalt kaks aastat väldanud kooselu enne karistuse kandmise algust. Pikaajalisi kokkusaamisi ei võimaldata vangla vastuvõtuosakonnas või avavanglas viibivale ja distsiplinaarkaristuse kandmiseks kartserisse paigutatud kinnipeetavale. Pikaajaliste kokkusaamiste kord ja sagedus sätestatakse vangla sisekorraeeskirjas (VSKE), mille kohaselt võimaldab vangla juhtkond kinnipeetavale vähemalt ühe pikaajalise kokkusaamise üks kord poole aasta jooksul (§ 45). Seejuures võib vangla direktor või tema määratud isik VSKE § 45.1 kohaselt keelduda loa andmisest, kui ta kahtleb kokkusaaja maines, kui kinnipeetaval on poole aasta jooksul üks kokkusaamine olnud või kui pikaajaline kokkusaamine võib olla ohtlik vangla julgeolekule või kinnipeetava või kokkusaaja tervisele. Osundatud sätetest nähtuvalt tuleb pikaajalise kokkusaamise lubamisel või mittelubamisel arvestada paljude asjaoludega, mis graafikutes ei kajastu ega kuulu ka avaldamisele avaliku teabena ning seega ei võimalda üksnes graafikute võrdlemine otsustada, kas erinevaid kinni peetavaid on koheldud võrdselt. VSKE § 44 lg-st 2 tuleneb, et kokkusaamiste graafik tehakse teatavaks ainult asjaomasele kinnipeetavale.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED APELLATSIOONIMENETLUSES

A. Dorožko apellatsioonkaebuses palutakse tühistada halduskohtu otsus ja saata asi esimese astme kohtule uueks läbivaatamiseks. Apellatsioonkaebuse põhjenduste kohaselt esitas kaebaja 22.10.2007 Ämari Vangla direktorile kirjaliku taotluse pikaajaliseks kokkusaamiseks, millele direktor pani 26.10.2007 enda eitava resolutsiooni. Tegemist on taotlusega haldusmenetluse seaduse (HMS) § 14 mõttes ning direktori otsus taotlusel on haldusakt HMS § 51 alusel. Et keeldumist vaidlustada, on kaebajal vaja enda taotlust koos nimetatud resolutsiooniga. Kaebaja esitas vanglale teabenõude enda taotluse, millel on direktori resolutsioon, väljastamiseks, kuid sellest keelduti. Samuti palus kaebaja vanglal väljastada talle teiste kinnipeetavate kokkusaamise graafikud, kuid ka selle teabenõude täitmisest keelduti. Kaebuse esitamisel tugines kaebaja MSVS, AvTS, HMS ja VSKE sätetele. Kohus, leides, et MSVS ja AvTS sätetele tuginemine on alusetu, oleks pidanud uurimisprintsipiist lähtudes ise kindlaks tegema, kas ja mida vangla rikkus.

Põhiseaduse § 44 lõigete 3 ja 4 ja HMS § 37 alusel on apellandil õigus tutvuda enda kohta tehtud dokumendiga ning sama paragrahvi lg 4 kohaselt saada dokumendist koopia AvTS sätestatud korras. Kaebusele esitatud kirjalikus vastuses lubas vastustaja kaebaja 22.10.2007 taotluse kohtule esitada esimesel võimalusel, hiljem aga väitis, et see polevat säilinud. Asjaolude muutumisest tulenevalt oli kohus kohustatud tegema kaebajale ettepaneku muuta kaebust ning paluda tuvastada 22.10.2007 kokkusaamise taotluse väljastamisest keeldumise õigusvastasuse. Kohus seda ei teinud, millega rikkus menetlusnorme.

Kokkusaamiste graafikud ei sisalda isikuandmeid, mis oleksid kaitstud IKS-ga. Taotletud teabe suhtes ei ole kehtestatud juurdepääsu piiranguid AvTS järgi. HMS § 37 lg 2 kohaselt võib haldusorgan keelata dokumendiga tutvumise, kui selles sisalduvate andmete avaldamine on seadusega keelatud. Antud juhul sellist keeldu pole. Kohus tõlgendas ebaõigesti IKS § 4 lg 1. Isikuandmed on mitte mistahes andmed, nagu märkis kohus, vaid isikuandmed IKS tähenduses. Kaebaja õigus nõuda kokkusaamise graafikuid tuleneb ka VSKE § 44 lõikest 2.

Vastustaja palub jätta apellatsioonkaebuse rahuldamata.

Tulenevalt AvTS § 1 mõttest ei ole kaebajal seaduslikku alust nõuda pikaajaliste kokkusaamiste graafikut. Nimetatud dokument ei ole üldiseks kasutamiseks mõeldud. Tegemist on töödokumendiga, mis ei oma iseseisvat õiguslikku tähendust. Dokumendi peamine eesmärk on tagada see, et kokkusaamisele saab vastavalt tubade arvule kinnipeetavaid. Graafik edastatakse vanglas vaid ametnikele, kellel on vaja teada, millal kinnipeetav viibib kokkusaamisel. VSKE § 44 lg-s 2 sätestatu – graafikut tutvustatakse kinnipeetavale – tähendab asjaomasele kinnipeetavale tema, mitte teiste kinnipeetavate kokkusaamiste graafikute tutvustamist. Dokumenti poleks olnud võimalik väljastada ka põhjusel, et kokkusaamise graafikud ei oma arhiiviväärtust ega kuulu säilitamisele.

Apellant väidab õigesti, et tema taotlus pikaajaliseks kokkusaamiseks on taotlus HMS § 14 tähenduses. Ekslik on aga seisukoht, et taotluse lahendamise tulem on haldusakt HMS § 51 lg 1 mõttes. Taotluse positiivsel lahendamisel tekib kinnipeetaval õigus (kokkusaamise näol), keeldumise korral taotleja olukord ei muutu. Tegemist on seega menetlusedokumendiga, mis on vajalik peamiselt kokkusaamiste korraldamiseks. 2007. aastal oli kaebajale lubatud pikaajalisi kokkusaamisi korduvalt ja kõnealuse 22.10.2007 taotlusega soovis kaebaja endale veel ühe kokkusaamise õigust. Direktor keeldus ning kaebajal taotletud õigust ei tekkinud. Direktori keelduv otsus ei toonud kaebajale kaasa õiguste/kohustuste tekkimist, lõppemist või muutumist. Kaebaja tutvus tema taotluse kohta tehtud otsusega ning põhiseaduse § 44 rikkumist pole toimunud.

Kokkusaamise taotluse väljastamise lubadusega pole vastustaja kaebajat tahtlikult eksitanud. Ämari Vangla ja Murru Vangla liitmisel arhiveeriti kõik Ämari Vangla dokumendid Riigiarhiivi spetsialisti poolt, kes leidis, et kokkusaamise taotlustel pole arhiivi väärtust ja need ei kuulu säilitamisele. Seetõttu ei saanud vastustaja ka kaebaja vastavat soovi täita.

Esimese astme kohus ei ole vastupidiselt apellandi väidetule eksinud IKS § 4 lg 1 lugemisel, kirjutamisel või tõlgendamisel.

Kohus on kaebuse taotlustest õigesti aru saanud ning need põhjendatult rahuldamata jätnud.

RINGKONNAKOHTU PÕHJENDUSED

Kaebuse materjalidest ja kaebaja selgitustest järelduvalt esitas Ämari Vanglas kinnipeetav A. Dorožko 22.10.2007 vangla direktorile taotluse novembris 2007 pikaajaliseks kokkusaamiseks (kolm päeva), milleks luba ei antud, ning kuna keeldumise kohta kirjalikku dokumenti ei väljastatud, esitas A. Dorožko 01.11.2007 ja 06.11.2007 vanglale teabenõuded talle keeldumise otsuse ja kinnipeetavate viimase poolaasta pikaajaliste kokkusaamiste graafikute väljastamiseks, põhistades viimast nõuet enda võrdse kohtlemise kontrollimise vajadusega.

Ämari Vangla 06.11.2007 ja 15.11.2007 vastuskirjadega nr 6-27/5101 ja 6-26/5880 keelduti kinnipeetavate pikaajaliste kokkusaamiste graafikute väljastamisest ning 06.11.2007 vastuskirjas selgitati veel lisaks vangla direktori septembris 2007 antud suulise korraldusega kehtestatud kokkusaamise piiranguid. Kummaski vastuses ei käsitletud kaebaja nõuet väljastada talle 22.10.2007 esitatud kokkusaamise taotluse koopia vangla direktori keelduva resolutsiooniga. Seega järeldeb viidatud vastuskirjadest, et vangla ei pidanud võimalikuks/vajalikuks rahuldada kumbagi kaebaja nõuet.

VangS § 25 näeb ette, et kinnipeetavale on lubatud pikaajalisi kokkusaamisi, mille andmise kord, sagedus jne sätestatakse vangla sisekorraeskirjas. VSKE § 42 kohaselt esitab kinnipeetav pikaajalise kokkusaamise taotluse vähemalt üks kuu enne taotletavat kokkusaamist ning vastavalt VSKE § 44 lõigetele 1 ja 2 koostatakse taotluste põhjal kokkusaamiste igakuine graafik, mille kinnitab vangla direktor või tema määratud isik ja

graafik tehakse kinnipeetavale teatavaks. Vastavalt VSKE §-le 45 võimaldab vangla juhtkond kinnipeetavale vähemalt ühe pikaajalise kokkusaamise üks kord poole aasta jooksul ning otsustab loa andmise VSKE § 45.1 kohaselt. Eelpoolkäsitletud sätetele tuginedes on ringkonnakohus seisukohal, et vangla poolt kinnipeetava pikaajalise kokkusaamise taotluse alusel tehtud otsus, samuti kinnipeetavate taotluste põhjal koostatud kokkusaamiste igakuine graafik on avalik teave AvTS § 3 lg 1 tähenduses (teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud seaduses ja selle alusel antud õigusaktis sätestatud avalikke ülesandeid täites) ning A. Dorožko poolt Ämari Vanglale 01.11.2007 ja 06.11.2007 esitatud avaldused on teabenõuded AvTS § 6 tähenduses. Vaidlust ei saa olla selle üle, et Ämari Vangla on teabevaldaja AvTS § 5 lg 1 p 2 tähenduses.

Halduskohus leidis, et kinnipeetava enda taotlus pikaajaliseks kokkusaamiseks pole avalik teave ning vangla ei pea seda säilitama ega sellest taotlejale koopiaid tegema ning kui kaebaja soovib igast oma taotlusest endale koopiat, siis peab ta need endale ise tegema enne taotluste adressaadile edastamist. Kohtu see arutus ja järeldus on asjassepuutumatu. Kaebusest ja asja materjalidest on välja loetav, et kaebaja taotles vanglale esitatud teabenõudes kokkusaamise taotluse kohta tehtud otsuse, mis vormistatakse ringkonnakohtule esitatud blanketist nähtuvalt taotlusega samal lehel, väljastamist eesmärgiga tutvuda keeldumise põhjendusega ja vajaduse korral otsus vaidlustada.

Ekslik on vastustaja poolt apellatsioonimenetluses esitatud seisukoht, et kokkusaamise taotluse lahendamise tulem pole haldusakt. Loa andmisest keeldumine, olenemata sellest, kuidas see on vormistatud (otsus, käskkiri, resolutsioon taotlusel jne), vastab oma sisult HMS § 51 lg 1 sätestatud haldusakti mõistele. Viidatud sätte kohaselt on haldusakt haldusorgani poolt haldusülesannete täitmisel avalik-õiguslikus suhtes üksikjuhtumi reguleerimiseks antud, isiku õiguste või kohustuste tekitamisele, muutmisele või lõpetamisele suunatud korraldus, otsus, ettekirjutus, käskkiri või muu õigusakt. Kokkusaamise taotluse suhtes on otsustuse tegijaks haldusorgan, otsustuse tegemine toimub avalik-õiguslikus suhtes, haldusorgani tegevus kujutab endast tahteavaldust õigussuhte reguleerimiseks (õiguse andmisest keeldumine), tegemist on üksikjuhtumi reguleerimisega, haldusorgani tahteavaldus on ühepoolne ja selle regulatsioon on suunatud haldusvälisele isikule. Et tegemist on haldusaktiga, järeldub ka VSKE §-st 45.1, kuna säte räägib loa andmise otsustamisest ning keeldumise kohta otsuse tegemisest. HMS, mis VangS § 1.1 kohaselt on kohaldatav ka VangS alusel ette nähtud haldusmenetlusele VangS erisusi arvestades, kohustab haldusakti menetlusosalisele kätte toimetama ning VangS selles osas erisusi ette ei näe. Seega oli Ämari Vangla kohustatud kaebaja 22.10.2007 taotluse kohta antud haldusakti talle kätte toimetama ka ilma viimase nõudmiseta, mis vastustaja Murru Vangla ja kaebaja väidetest järelduvalt Ämari Vanglal tegemata jäi. AvTS § 23 lg 1 p 1 kohaselt keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui taotletava teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurdepääsuõigust. Kaebaja suhtes ei kehti juurdepääsupiirang haldusaktile, mis on antud tema taotluse lahendamise tulemina ja mis oleks pidanud HMS sätestatud korras talle teatavaks tehtama. Vastustaja pole väitnud, et kaebaja pole nõudnud 22.10.2007 taotluse kohta tehtud otsust või et teabenõue oli selles osas ebaselge või et teabenõue polnud selle esitamise ajal täidetav.

Eeltoodu alusel oli ebaseaduslik Ämari Vangla keeldumine täita kaebaja 01.11.2007 ja 06.11.2007 esitatud teabenõuded tema 22.10.2007 taotlusega seonduvalt. Ringkonnakohus rahuldab selles osas kaebuse ja apellatsioonikaebuse ning tunnistab Ämari Vangla vastava toimingu õigusvastaseks. Kaebaja eesmärgiks kohtusse pöördumisel on küll olnud, et Ämari Vangla väljastaks nõutud teabe, kuid ringkonnakohus ei saa kohustada Ämari

Vangla õigusjärglast Murru Vanglat täitma teabenõuet kõnealuses osas, põhjusel, et vastustaja selgituste kohaselt ei ole taotletud haldusakt säilinud.

Ringkonnakohus nõustub vastustajaga, et õiguspärane oli kaebaja teabenõuete täitmisest keeldumine kinnipeetavate pikaajaliste kokkusaamiste graafikuid puudutavas osas. Avalikule teabele juurdepääsu võimaldamisel tuleb juhinduda AvTS-s sätestatust. AvTS § 23 sätestab teabenõude täitmisest keeldumise alused ning nagu eelpool märgitud, sama paragrahvi lg 1 p 1 kohaselt teabevaldaja keeldub teabenõude täitmisest, kui taotletava teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurdepääsuõigust. Ämari Vangla põhjendas keeldumist julgeolekukaalutlustega ja viitega AvTS § 4 lõikele 3, selgitades 15.11.2007 vastuskirjas, et graafik sisaldab kinnipeetavate perekonnanime ja initsiaale, kuud, kuupäeva ja eluosakonna numbrit ning vangla omapära arvestades võib kaebaja soovitud andmete analüüsimine ühe kinnipeetava poolt tekitada konflikte ning ohustada teise kinnipeetava julgeolekut eraldivõetuna ja vangla julgeolekut tervikuna.

AvTS § 4 lg 3 sätestab, et teabele juurdepääsu võimaldamisel peab olema tagatud isiku eraelu puutumatus. Seega AvTS-s sätestatu kohaselt juurdepääs avalikule teabele on õigus, millest tehakse erand lisaks eesmärgile kaitsta olulisi avalikke huve, ka selleks, et kaitsta isikuid nende eraelu üksikasjade avalikuks saamise eest. Õigus eraelu kaitsel ei sõltu sellest, kas teabevaldaja on AvTS § 35 lg 1 p 11 kohaselt teabele juurdepääsupiirangu kehtestanud või mitte. Selle sätte (alates 01.01.2008 § 35 lg 1 p 12) järgi on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe, mis sisaldab isikuandmeid, kui see kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust. IKS § 4 lg 1 sätestas, et isikuandmed on andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, mis väljendavad selle isiku füüsilisi, psüühilisi, füsioloogilisi, majanduslikke, kultuurilisi või sotsiaalseid omadusi, suhteid ja kuuluvust. Isikuandmed on seega eraelu üks elemente ning mõiste eraelu tuleb sisustada konkreetsetes asjas tuvastatud asjaoludest lähtudes. Eraelu mõiste hõlmab ka isiku õigust luua ja arendada suhteid teiste isikutega ning see õigus on ka vanglas viibival kinnipeetaval (VangS § 23 lg 2 järgi vangla soodustab kinnipeetava vanglavälist suhtlemist). Ringkonnakohtu hinnangul on kokkusaamise graafikus kajastatud informatsioon konkreetse kinnipeetava (kelle perekonnanimi ja initsiaalid on andmekandjal kirjas) vanglaväliste suhete kohta (suhete olemasolu, suhtlemise sagedus, kestus) on isikuandmeid sisaldav teave, mille avaldamine teisele kinnipeetavale kahjustab andmesubjekti eraelu puutumatust. Vastustaja on asjakohaselt ja veenvalt põhjendanud, miks kuulub selline teave eraelu puutumatuse kaitsealasse.

AvTS § 38 lg 4 kohaselt võib asutuse juht otsustada asutusevälisele isikule juurdepääsu võimaldamise asutusesiseseks tunnistatud teabele, kui see ei kahjusta riigi või omavalitsuse huve. Seega annab säte asutuse juhile kaalutlusõiguse otsustamiseks, kas võimaldada asutusevälisele isikule juurdepääsu juurdepääsupiiranguga teabele või mitte. Ämari Vangla direktor põhjendas teabele juurdepääsu mitteväimaldamist lisaks andmesubjektide õigusega eraelu puutumatuse kaitsel ka vangla julgeoleku tagamise vajadusega. Julgeolek vanglas on riigi huvi ning vastustaja esitatud põhjendus on kaalukas. Asutuseväliseks isikuks on käesoleval juhul kinnipeetav, kes soovib juurdepääsuõigust teiste kinnipeetavate eraelulistele isikuandmetele. Vangla on riikliku julgeoleku asutus ning riigi huvi on tagada vangla üldine julgeolek ja iga kinnipeetava julgeolek eraldivõetuna (VangS § 66 lg 2). Julgeoleku tagamine vanglas on vältimatult vajalik ka vangistuse täideviimise eesmärgi saavutamiseks ja kindlustamiseks (VangS § 6 lg 1). Kaebajale taotletud teabele juurdepääsu võimaldamine suurendab julgeolekuriske. Teabenõudele 15.11.2007 antud vastuskirjast nähtuvalt on Ämari Vangla direktor viidatud asjaolusid hinnanud ning

ringkonnakohus on seisukohal, et Ämari Vangla direktori otsustus juurdepääsu võimaldamisest keeldumise kohta on kaalutletud, proportsionaalne ja õiguspärane.

Ringkonnakohus nõustub vastustaja seisukohaga, et kokkusaamiste graafik, mis edastatakse vastavale vanglaametnikule teadmiseks, et konkreetne kinnipeetav viibib pikaajalisel kokkusaamisel, ja mille peamine eesmärk on kokkusaamise ruumide arvu ja kokkusaamisele lubatute arvu vastavuse tagamine, tuleb VSKE § 44 lg 2 kohaselt teatavaks teha kinnipeetavale vaid teda puudutavas osas. Seadusi ja seaduste alusel antud õigusakte tuleb tõlgendada mitte üksnes keeleliselt, vaid ka eesmärki arvestades. VSKE § 44 lg 2 eesmärk ei ole kõigi kinnipeetavate informeerimine pikaajalisele kokkusaamisele lubatud kaaskinnipeetatavatest, vaid taotlejale tema enda kokkusaamise aja teatavaks tegemine. Seega ei tulene ka kaebaja viidatud VSKE § 44 lõikest 2 talle õigust nõuda teavet teiste pikaajalist kokkusaamist taotlenud kinnipeetavate kohta.

Lauri Madise

Ruth Virkus

Silvia Truman